

УДК 81'366.542:81'367.33

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-2691/2023-95-4>

ПРОБЛЕМА КВАЛІФІКАЦІЇ ГЕНІТИВНИХ ОДНОСКЛАДНИХ РЕЧЕНЬ

Островська Людмила Станіславівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української філології
та міжкультурної комунікації
Чорноморського національного університету
імені Петра Могили
ostrovskaludmyla@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1394-6797

Мета. Мета статті – уточнити формально-синтаксичний і семантико-синтаксичний статус родового відмінка у складі генітивних речень.

Методи дослідження. З-поміж методів дослідження використовувалися: описовий – для систематизації мовного матеріалу, що дозволило встановити формально-структурні та семантико-синтаксичні особливості генітивних речень; трансформаційний – для встановлення співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивних речень, побудови темпоральних парадигм генітивних речень.

Результати. Простежено особливості співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивно-квантитативних і заперечно-генітивних речень; відмежовано генітивні речення від формально подібних до них структур; визначено інтонаційні особливості генітивних речень.

Висновки. Урахування особливостей співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивних речень дає можливість уточнити синтаксичний статус родового відмінка. Квантитативно-генітивні речення виявляють виразну асиметрію формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур. Квантитативно-генітивні речення, у яких родовий відмінок виконує предикативну функцію самостійно, виявляють типові ознаки односкладних. Речення, у яких родовий відмінок входить до складу кількісно-іменної сполуки, доцільно тлумачити еліптичними двоскладними реченнями. Наявність у структурі генітивних речень із родовим відмінком поширювачів локативної, об'єктної, іншої семантики свідчить про еліптичний характер двоскладних речень та їхню лише формальну подібність до генітивних. Інтонаційні властивості генітивних речень формують структурно-семантичну специфіку родового відмінка, що набуває властивості стверджувати чи заперечувати буття предметів із вказівкою на їхній кількісний вияв. Заперечно-генітивні речення лише формально подібні до генітивно-квантитативних, оскільки і на формально-граматичному, і на семантико-синтаксичному рівнях мають виразну специфіку.

Ключові слова: родовий відмінок у предикативній функції, генітивно-квантитативні речення, заперечно-генітивні речення, співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур речення, інтонаційні характеристики речення, темпоральна парадигма речення.

THE PROBLEM OF QUALIFICATION OF GENITIVE ONE-MEMBER SENTENCES

Ostrovska Lyudmyla Stanislalivna,
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Ukrainian Philology
and Intercultural Communication Department
Petro Mohyla Black Sea National University
ostrovskaludmyla@gmail.com
orcid.org/0000-0003-1394-6797

Purpose. The objective of the article is to clarify the formal-syntactical and semantic-syntactical status of the genitive case.

Methods. Among the research methods, the following were used: a descriptive method for the systematization of linguistic material, which allowed establishing the formal-structural and semantic-syntactical peculiarities of genitive sentences; a transformational method to define correlation between formal-grammatical and semantic-syntactical structures of genitive sentences, a construction of temporal paradigms of genitive sentences.

Results. The peculiarities of the correlation of formal-grammatical and semantic-syntactical structures of genitive-quantitative sentences and genitive in negated sentences have been traced; the genitive clauses have been distinguished from formally similar structures; the intonation peculiarities of genitive sentences have been defined.

Conclusions. Considering the peculiarities of the correlation of the formal-grammatical and semantic-syntactical structures of genitive sentences, it has been possible to clarify the syntactical status of the genitive case. Quantitative-genitive sentences reveal an expressive asymmetry of formal-grammatical and semantic-syntactical structures. Quantitative-genitive sentences in which the genitive case performs a predicative function on its own show typical peculiarities of one-member sentences. Sentences in which the genitive case is part of a quantity-nominal compound should be interpreted as elliptical two-member sentences. The presence of locative, object, and other semantic elements in the structure of genitive sentences indicates the elliptical nature of two-member sentences and their only formal similarity to genitive ones. The intonation peculiarities of genitive sentences form the structural-semantic particularity of the genitive case, which acquires the quality of affirming or denying the existence of objects with reference to their quantitative expression. Negative-genitive sentences are only formally similar to genitive-quantitative ones, since they have distinct specificity on both the formal-grammatical and semantic-syntactical levels.

Key words: predicate genitive, genitive quantitative sentences, genitive of negation, correlation between formal-grammatical and semantic-syntactical structures of a sentence, characteristics of sentence intonation, temporal paradigm of a sentence.

1. Вступ

У синтаксичній системі української мови актуальну теоретичну проблему становить кваліфікація статусу так званих генітивних односкладних речень, у яких родовий відмінок виконує предикативну функцію.

В українській лінгвістиці переважає три основні підходи до кваліфікації таких синтаксичних структур:

– речення, у яких родовий відмінок функціонує самостійно, пропонують визначати неповними двоскладними, у яких пропущено присудок буття *є* та кількісний елемент *багато*, що тлумачиться складовою частиною аналітичного підмета, наприклад, неповне речення *А квітів!* презентує формально повну структуру *А квітів багато було (є, буде)!* (Мойсієнко, Арібжанова, Коломийцева, 2013: 61);

– речення, у яких родовий відмінок предикативну функцію виконує разом із предикатним словом заперечним словом *немає*, тлумачаться безособовими односкладними, наприклад, *Немає волі* (Дудик, 2010: 170);

– окремих різновидів односкладних іменних речень (Загнітко, 2013: 68; Рабанюк, 1998; Коваль, 2015: 228; Бондаренко, 2018).

Переважно генітивні односкладні речення в науковій літературі поділяють на два типи: 1) генітивно-квантитативні, коли родовий відмінок містить вказівку на існування великої кількості певних предметів чи явищ: *А яблук!* і 2) заперечно-генітивні, де заперечується кількісних вияв предметів чи явищ, точніше, їхній кількісний вияв зводиться до цілковитої відсутності *Ані порошинки! Ні копійки!*

Мета пропонованої статті – уточнити формально-синтаксичний і семантико-синтаксичний статус родового відмінка у складі генітивних речень. Реалізація заявленої мети передбачає розв’язання таких завдань: 1) простежити особливості співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивно-квантитативних і заперечно-генітивних

речень; 2) відмежувати генітивні речення від формально подібних до них структур; 3) визначити інтонаційні особливості генітивних речень; 4) окреслити перспективу дослідження.

Основними методами дослідження стали: 1) описовий – для систематизації мовного матеріалу, що дозволило встановити формально-структурні та семантико-синтаксичні особливості генітивних речень; 2) трансформаційний – для встановлення співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивних речень, побудови темпоральних парадигм генітивних речень.

Матеріалом дослідження стали близько 200 речень із родовим відмінком у предикативній функції та омонімічних подібних структур із текстів українського художнього дискурсу.

2. Співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивно-квантитативних речень

На формально-граматичному рівні в генітивних односкладних реченнях субстантив у родовому відмінку може реалізовуватися самостійно, наприклад: *Снігу!* (Стус, 2015: 116). Очевидно, що формує предикативність таких речень родовий відмінок не самостійно, а разом із формально не вираженою дієслівною зв'язкою теперішнього часу *є*, яка у минулому чи майбутньому часових виявах власне синтаксичної темпоральної парадигми речення стає вербалізованою: *Було снігу! Буде снігу!*

Переважно до односкладних генітивних речень зараховують і такі, у яких родовий відмінок стає компонентом кількісно-іменної сполуки, що утворює нерозчленовану функційно-семантичну єдність на формально-синтаксичному рівні, наприклад, *Надто багато світових алярмів* (Костенко, 2011: 222); *Усе менше слів* (Амеліна, 2017: 278). Особливість квантитативної ознаки числівника щодо іменника полягає у вираженні ознаки точної або приблизної кількісної окресленості того значення множини, яке реалізується в іменнику: *Десятки книг, сотні наукових праць* (Костенко, 2011: 256); *...грошей у мене з собою дуже мало...* (Пиркало, 2004: 6).

Варто зацентувати, що формальне вираження дієслівної форми в реченнях із родовим відмінком у складі кількісно-іменної сполуки, на нашу думку, свідчить про двоскладний характер предикативної основи, де кількісно-іменна сполука займає позицію підмета, а дієслівна форма – типову позицію присудка, що підтверджує темпоральна парадигма таких речень: *Багато снігу! Буде багато снігу! Було багато снігу!* Відповідно, виникає питання щодо правомірності зарахування таких речень із родовим відмінком у складі кількісно-іменної сполуки до односкладних синтаксичних структур.

На цьому тлі вирізняється погляд І. Вихованця, який тлумачить функцію родового відмінка в таких реченнях як формально підметову, наголошуючи на нетиповості її вираження для української мови, а функцію кількісного компонента – формально присудковою (Вихованець, 1992: 111). Уважаємо такий підхід не досить обґрунтованим, оскільки кількісно-іменна сполука в таких реченнях має виразні ознаки формальної нерозчленованості, на чому неодноразово наголошує і сам учений (Вихованець, 1992: 108–110).

Специфіка формальної нерозчленованості, цілісності кількісно-іменних сполук полягає у синсемантичності (дифузності), інформативній недостатності квантитативного компонента, що не має денотативно-референтного відповідника, тому й потребує свого доповнення словом абсолютивної семантики, тобто квантитативний компонент передає семантику точної кількісної окресленості того значення числа, яке реалізується в іменнику. Очевидно, що функціонування таких цілісних кількісно-іменних сполук свідчить про розвиток в українській мові синтаксичних аналітичних структур.

Семантико-синтаксичний рівень генітивних речень має виразні ознаки асиметрії із формально-граматичним, оскільки семантично в реченні обов'язково реалізуються щонайменше два компоненти – предикатна синтаксема й відповідна валентно зумовлена суб'єктна синтаксема. Загалом дослідники наголошують на тому, що на семантичному рівні генітивних

речень реалізується семантика наявності певного предмета (найчастіше предметів) у значній кількості або семантика інтенсивності вияву якогось явища, поняття, процесу чи стану (Коваль, 2015: 229). Отже, у таких реченнях насамперед ідеться про реалізацію кількісної семантики, яку в українській мові виражають предикати кількості.

І. Вихованець обґрунтовано доводить, що предикати кількості становлять периферію у системі предикатних синтаксем, через їхнє тяжіння до утворення кількісно-іменних сполук і відповідне переміщення у формальну позицію підмета (Вихованець, 1992: 110), пор.: *Вас щонайменше – двоє* (Стус, 2015: 46) – предикат кількості, *У місті на мене тут чекало три розмови* (Горіха Зерня, 2021: 166) – підметова позиція. Сполучуваність предикатів кількості значно обмежена, оскільки вони поєднуються валентно лише із суб'єктними синтаксемами: *Студентів було одинадцять* – суб'єктна синтаксема.

Виходячи з викладених вище міркувань, стає очевидним, що предикат кількості в односкладних генітивних реченнях із родовим відмінком у функції головного члена за його самостійного вияву є вербально невираженим, відбувається його семантична нейтралізація, оскільки в таких реченнях формально реалізується лише суб'єктна синтаксема предиката кількості, тобто йдеться про імпліцитне вираження семантики буттєвості та квантитативності: *Книжок!* Суб'єктна синтаксема таким чином стає здатною реалізовувати кількісну семантику формально не вираженого предиката. На нашу думку, така здатність суб'єктної синтаксеми зумовлюється особливостями комунікативної організації досліджуваних структур, насамперед їхніми інтонаційними характеристиками.

Специфіку власне-інтонаційних характеристик визначає стилістичне навантаження генітивних односкладних речень, адже основна сфера функціонування цих структур – усне розмовне мовлення та художній дискурс. Генітивні односкладні речення актуалізуються в текстах завдяки своїй експресивності та емоційності й надають висловленню загального емоційного напруження: *Снігопаду! Шамотіння! Безтілесих слів! Нічного шепотіння зір!* (Стус, 2015: 78); *А мишей-половок, кедрівок, білок, зайців! А грибів і ягід!* (Дочинець, 2019: 266). Як видно з наведених прикладів, експресивність розглядуваних генітивних структур можуть підкреслювати лексичний повтор іменника в родовому відмінку, сурядний ряд, нанизування генітивних речень.

Важливо зазначити, що в ролі головного члена генітивних односкладних речень можуть виступати іменники як предметної (непредикатної), так і ознакової (предикатної) семантики. Зважаючи на відмінності в їхній категорійній семантиці, можемо констатувати, що іменники предметної семантики у структурі таких речень виражають значну, велику кількість предметів: *Колись книжок було! Тинейджер каже, що у майбутньому взагалі книжок не буде. Увесь компендіум знань можна буде взяти через Інтернет. І ліси не переводити на папір. Квартири будуть просторі, люди не вдихатимуть книжковий пил* (Костенко, 2011: 86). В умовах контексту предметні іменники в таких структурах можуть називати малу кількість предметів, пор.: *Ну і книжок! Порожні полиці.* Натомість іменники ознакової семантики вказують на інтенсивний вияв певної процесуальної ознаки чи непроцесуальної якості, властивості: *І раз уночі крику, галасу!* (Дочинець, 2019: 330).

У реченнях, де реалізуються кількісно-іменні сполуки, у семантико-синтаксичній структурі кількісний компонент презентує предикат кількості, а іменний – суб'єктну синтаксема: *Багато студентів!* Відповідно, на семантичному рівні в таких реченнях не відбувається нейтралізації предиката кількості, отже, семантико-синтаксична структура таких утворень суттєво відрізняється від тих, де родовий відмінок реалізується самостійно. На формальному ж рівні кількісно-іменна сполука цілісно займає синтаксичну позицію підмета, синтаксичну позицію присудка в таких реченнях пропонуємо тлумачити нульовою. Отже, простежується асиметрія семантико-синтаксичного та власне-синтаксичного рівня, наприклад, *А тепер жменька друзів, родичі, кілька депутатів з опозиції* (Костенко, 2011: 258); *Оголошень багато – триває велике переселення* (Амеліна, 2017: 57); *Ще багато вина і мало води* (Дочинець, 2019: 298).

Варто звернути увагу на досить поширені структури, у яких інтонаційні характеристики й порядок слів указують на певну симетрію семантичного та формального рівнів: *А касет багато* (Амеліна, 2017: 250); *А глини – гора ціла!* (Дочинець, 2019: 65). Поділяємо думку тих мовознавців, які пояснюють це різними комунікативними реалізаціями тої самої семантичної та формальної моделі речення (Слинько, Гуйванюк, Кобилянська, 1994: 264).

3. Речення, омонімічні до квантитативно-генітивних

За нашими спостереженнями поширеними в українській мові є речення, у яких еліпсовано на формальному рівні присудок із семантикою приналежності предмета чи властивості, наприклад: *Бо в ній [глині] насправду чимало заліза* (Дочинець, 2019: 62); *Надто багато в ній [мові] протиріч, недомовок, обмовок та і брехні відвертої* (Амеліна, 2017: 9), *Та тільки в людей більше влади* (Амеліна, 2017: 34). Семантична структура пропонованих речень відображає пропозиції: *Вона [глина] містила чимало заліза; Вона [мова] має багато протиріч, недомовок, обмовок та і брехні відвертої; Люди мають більше влади*. Очевидно, що родовий відмінок у таких структурах семантично виконує функцію об'єктної синтаксеми. Кваліфікувати такі структури як односкладні генітивні, на нашу думку, немає підстав, доцільніше їх визначати безособовими еліптичними з пропущеним присудком зі значенням приналежності.

До того ж слід окремо зупинитися на генітивних реченнєвих структурах, до складу яких входять поширювачі обставинної семантики, найчастотнішими з-поміж яких є локативні компоненти, наприклад, *Ось там купа лавів та інструментів* (Горіха Зерня, 2021: 112); *У місті тепер багато кіосків* (Амеліна, 2017: 127); *Тут багато людей, але мені пощастить* (Амеліна, 2017: 347); *Гей, тут тобі кілька листів* (Пиркало, 2004: 49). Вважаємо, що в аналізованих реченнях локативні поширювачі стосуються лексично не виражених дієслів-присудків локативної семантики на кшталт *лежить, міститься, знаходиться, розташовується, перебуває, летить* та ін., що стає підставою тлумачити таке речення на формальному рівні як неповне двоскладне еліптичне з нульовим присудком, а на семантико-синтаксичному рівні відповідно реалізується предикат локативності статичного вияву. Трапляються і структури з еліпсованим предикатом локативності динамічного вияву, пор.: *...назустріч їй – вир людей* (Амеліна, 2017: 157); *Сто птиць летючих над літєплом ставка* (Стус, 2015: 54).

Варто зауважити, що формально омонімічними до квантитативно-генітивних можуть бути речення, у яких за умовами контексту реалізується семантика бажання чи вимоги мати відповідний предмет: *Провіднику, чаю! Простору простору простору і щоб ніяких травм і чогось такого простого як проростання трав і чогось такого дивного як музика без блаженств І слова хоча б єдиного що має безсмертний сенс* (Костенко, 2019: 34). У таких структурах родовий відмінок презентує об'єкту синтаксему при предикаті дії, який на формальному рівні еліпсовано, пор.: *Провіднику, подайте чаю! Бажаю простору, бажаю дивного, бажаю слова!* Відповідно, необґрунтовано кваліфікувати такі речення як односкладні генітивні.

4. Співвідношення формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур заперечно-генітивних речень

Вивчення особливостей формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур генітивних речень дає всі підстави стверджувати, що заперечно-генітивні речення виявляють лише зовнішню подібність до генітивно-квантитативних через реалізацію на формальному рівні родового відмінка, що виконує роль головного члена. Співвідношення формально-граматичного та семантико-синтаксичного рівнів таких речень беззаперечно вказує на їхній суттєво відмінний характер.

Формально-граматичну структуру заперечно-генітивних речень утворює обов'язковий негаційний компонент, що найчастіше виражається заперечними частками, заперечними займенниковими словами, предикатним словом *немає*: *У нас **ані коштів** таких, **ні зв'язків*** (Костенко, 2011: 25); *У неї **немає поняття** про особисті кордони чи соціальну дистанцію* (Горіха Зерня, 2021: 16).

Окремі дослідники вважають, що в заперечно-генітивних реченнях є всі підстави тлумачити заперечні компоненти, зокрема частки *ні, ані* синонімічними до заперечного предикатива *немає* (Коваль, 2015: 245). Видається більш слушним визначати в таких реченнях нульовий вияв показника предикативності теперішнього часу *немає*, що є можливим лише як варіантний щодо вербалізованого вияву, коли заперечний компонент презентований заперечними частками або ж заперечними займенниками, пор.: *Ані хмаринки! Ні копійки! Жодних будівель / Ані хмаринки немає! Ні копійки немає! Жодних будівель немає*. Заперечні компоненти відповідно посилюють загальну семантику негачії в таких реченнях. Пропонована кваліфікація увиразнює еліптичний характер досліджуваних реченневих структур. Відповідно, заперечно-генітивні речення із предикативним словом *немає* презентують повні структури, де родовий відмінок займає синтаксичну позицію прислівного поширювача, пор.: *Немає хмаринки! Немає копійки! Немає будівель!* Аналіз ілюстративного матеріалу підтверджує наші спостереження, зокрема: *Ой, так, звичайно, жодних питань!* (Т. Горіха Зерня, 2021: 205); *Тут відсікалося все зайве, тут мимоволі стихувався голос, а на суцільній моховій подушці нема жодної пляшки, бляшанки чи шматка паперу* (Горіха Зерня, 2021: 79); *У нас немає самовистачальної економіки, немає природних багатств, комунікацій* (Дочинець, 2019: 211); *... немає в нас серед людей ні ворогів, ні друзів, але кожен з них – малий чи великий учитель, що, як придорожній стовп, направляє твій поступ* (Дочинець, 2019: 10).

Переважно зазначається, що заперечно-генітивні речення семантично виражають відсутність кількісного вияву предметів чи явищ. Зважаючи на те, що темпоральна парадигма заперечно-генітивних речень, очевидно, демонструє протиставлення: *Немає доріг. Не було доріг. Не буде доріг*, слушною видається думка І. Слинька тлумачити такі структури як заперечні модифікації відповідних номінативних буттєвих речень (Слинько, 1994: 274): *Дороги / Є дороги. Були дороги. Будуть дороги*. Такі модифікації доводять, що на семантико-синтаксичному рівні реалізується не предикат кількості як у генітивно-квантитативних, а предикат буття всеохопного стану, який заперечується в контексті відповідної мовленнєвої ситуації. Спостереження за мовним матеріалом доводить справедливість наведених міркувань: *У мене немає дітей* (Т. Горіха Зерня, 2021: 173); *Тільки таланту немає* (Амеліна, 2017: 65); *Чому жувас немає свого Колумба?* (Костенко, 2011: 117); *Кількох депутатів стабільно немає у сесійному залі* (Костенко, 2011: 25).

Отже, заперечно-генітивні речення лише зовнішньо подібні до генітивно-квантитативних, оскільки і на формально-граматичному, і на семантико-синтаксичному рівнях мають виразну специфіку, що дозволяє тлумачити їх як безособові односкладні речення на формальному рівні та заперечні модифікати буттєвих на семантико-синтаксичному.

5. Висновки

У лінгвістиці неоднозначність тлумачення генітивних речень зумовлена асиметрією їхньої формально-граматичної та семантико-синтаксичної структур.

Вважаємо, що вести мову про односкладність речень із родовим відмінком у функції головного члена можна лише за його самостійного вияву, у складі ж кількісно-іменної нерозчленованої сполуки йдеться про його формальну підметову позицію та невираженість присудка двоскладного речення із семантикою предиката кількості.

Наявність у структурі речень із родовим відмінком поширювачів локативної, об'єктної, іншої семантики свідчить про еліптичний характер двоскладних речень та їхню омонімічність до генітивних.

Інтонаційні властивості генітивних речень формують структурно-семантичну специфіку родового відмінка, що набуває властивості стверджувати чи заперечувати буття предметів із вказівкою на їхній кількісний вияв.

Заперечно-генітивні речення без предикативного слова *немає* доцільніше кваліфікувати еліптичними неповними із предикатом заперечення буття всеохопного стану.

Перспективою дослідження може бути простеження особливостей функційного навантаження генітивних речень як експресивних синтаксичних конструкцій у різножанрових текстах художнього дискурсу.

Література:

1. Бондаренко О.Є. Лінгвістичний статус генітивних речень: семантичний, структурний, функційно-комунікативний аспекти. *World Science*. Warsaw : RS Global Sp. z O.O, 2018. Т. 6, № 1 (29). С. 70–76.
2. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ : Наукова думка, 1992. 224 с.
3. Дудик П.С., Прокопчук Л.В. Синтаксис української мови : підручник. Київ : «Академія», 2010. 384 с.
4. Загнітко А., Миронова Г. Синтаксис української мови. Теоретико-прикладний аспект. Brno : Masarykova univerzita, 2013. 223 с.
5. Коваль Л. Семантико-синтаксична основа головного компонента односкладних речень в українській мові : монографія. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 316 с.
6. Мойсієнко А.К., Арібжанова І.М., Коломийцева В.В. та ін. Сучасна українська мова: Синтаксис : підручник. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Знання, 2013. 238 с.
7. Рабаниук Л.С. Генітивні речення в сучасній українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Чернівці : Чернівецький держ. ун-т ім. Ю. Федьковича, 1998. 192 с.
8. Слинко І.І., Гуйванюк М.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання : посібник. Київ : Вища школа, 1994. 670 с.

Джерела ілюстративного матеріалу:

1. Амеліна В. Дім для Дома. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 384 с.
2. Горіха Зерня Т. Принцип втручання. Київ : Білка, 2021. 272 с.
3. Дочинець М. Вічник. Сповідь на перевалі духу. Мукачеве : Карпатська вежа, 2019. 337 с.
4. Костенко Л. Записки українського самашедшого. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. 416 с.
5. Костенко Л. Триста поезій. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. 416 с.
6. Пиркало С. Не думай про червоне: Роман не для молодшого шкільного віку. Київ : Факт, 2004. 360 с.
7. Стус В. Зимові дерева. Мультимедійне видання Стрельбицького, 2015. 164 с.

References:

1. Bondarenko, O.Ye. (2018). *Linhvistychnyi status genityvnykh rechen: semantychnyi, strukturnyi, funktsiino-komunikatyvnyi aspekty* [Linguistic status of genitive sentences: semantic, structural, functional and communicative aspects]. *World Science*. Warsaw: RS Global Sp. z O.O. Т. 6, № 1 (29). P. 70–76 [in Ukrainian].
2. Dudyk, P.S., Prokopchuk L.V. (2010). *Syntaksys ukrainskoi movy* [Syntax of the Ukrainian]. Kyiv: «Akademii», 384 p. [in Ukrainian].
3. Koval, L. (2015). *Semantyko-syntaksychna osnova holovnoho komponenta odnoskladnykh rechen v ukrainskii movi* [The semantic and syntactic basis of the main component of one-member sentences in the Ukrainian]. Vinnytsia: TOV «Nilan-LTD», 316 p. [in Ukrainian].
4. Moisiienko, A.K., Aribzhanova, I.M., Kolomyitseva, V.V. ta in. (2013). *Suchasna ukrainska mova: Syntaksys* [Modern Ukrainian: Syntax]. Kyiv: Publishing and printing center «Kyiv University», «Znannia», 238 p. [in Ukrainian].
5. Rabaniuk, L.S. (1998). *Genityvni rechennia v suchasni ukrainskii movi* [Genitive sentences in the modern Ukrainian language]. Diss. Cand. Of Phil. Sciences: 10.02.01. Yurii Fedkovich National University of Chernivtsi. Chernivtsi. 192 p. [in Ukrainian].
6. Slynko, I.I., Huivaniuk, M.V., Kobylanska, M.F. (1994). *Syntaksys suchasnoi ukrainskoi movy: Problemni pytannia* [Syntax of the modern Ukrainian: problematic issues]. Kyiv: «Vyshcha shkola», 670 p. [in Ukrainian].
7. Vykhoanets, I.R. (1992). *Narysy z funktsionalnoho syntaksysu ukrainskoi movy* [Essays on the functional syntax of the Ukrainian]. Kyiv: «Naukova dumka», 224 p. [in Ukrainian].
8. Zahnitko, A., Myronova, H. (2013). *Syntaksys ukrainskoi movy. Teoretyko-prykladnyi aspekt* [Syntax of the Ukrainian. Theoretical and applied aspect]. Brno: Masarykova univerzita, 223 p. [in Ukrainian].

List of illustrative materials

1. Amelina, V. (2017). *Dim dlia Doma* [Home for Dom]. Lviv: Vydavnytstvo Staroho Leva, 384 p. [in Ukrainian].
2. Horikha Zernia, T. (2021). *Pryntsyv vtruchannia* [The principle of intervention]. Kyiv: Bilka, 272 p. [in Ukrainian].

3. Dochynets, M. (2019). Vichnyk. Spovid na perevali dukhu [Eternal. Confession at the pass of the spirit]. Mukacheve: Karpatska vezha, 337 p. [in Ukrainian].
4. Kostenko, L. (2011). Zapysky ukrainskoho samashedsheho [Notes of a Ukrainian madman]. Kyiv: A-BA-BA-HA-LA-MA-HA, 416 p. [in Ukrainian].
5. Kostenko, L. (2019). Trysta poezii [Three hundred poems]. Kyiv: A-BA-BA-HA-LA-MA-HA, 416 p.
6. Pyrkalo, S. (2004). Ne dumai pro chervone: Roman ne dlia molodshoho shkilnoho viku [Don't think about red. The novel is not for elementary school age]. Kyiv: Fakt, 360 p.
7. Stus, V. (2015). Zymovi dereva [Winter trees]. Multimedia publication of Strelbytskyi, 164 p.

Стаття надійшла до редакції 24.10.2023

The article was received 24 October 2023